

# Epistola Johannis tercia

Epistola tercia Johannis.

**S**enior Gaio. Nec epla sicut r pcedes diuiditur in tres pres. s. salutatioz psecutione z conclusionē. scda ibi. Carissime. tercia ibi. Multa in pma pre describit p psona salutās ex eratez officio cū dicitur.

**S**enior. sicut dicitur in epla pcedente. scdo psona salutata ex noie z familia ritate cū dicitur.

**G**aius carissimo ille erat corinthus. ille de q dicit paulus. j. Cor. j. Grās ago deo meo q neminē vsm baptizauit nisi crispū z gaiū. z de q dicit Ro. xvj. Salutar vos gaius hospes meus. recipiebat enī z sustentabat pdicatores vbi dicitur. pp qd erat aplo carissimus. tercio nōt affectus salutatis ad salutariū cū dicitur.

**Q**uē ego diligo in veritate. nō vbo solum aut lingua.

**C**arissime. h incipit psecutio h eple in q b. iohes p monet gaiū de pseuerantia i bono. scdo d de clinatione a malo ibi scripsissem. Circa p mū vt gaius efficacius recipiat suā monitō nē. p grās agit de suis bonis opibz pte ritis depcās p futuris di. Carissimi. de oibz. i. bonis opibus q fact

**D**io nem fa. psperere te ingre. z valere. i. de bono in meliō semp pficere. Sicut pspe agit aia tua. q. d. ista nō sūt opa ficta sicut sunt hypocritarū opa q nō pcedūt ex pscia z intentione recta. iō subdit. Gaui. sum val. ve. fratribz. id ē pdicatoribz z pegrinis fidelibz. Et testi. phi. veri. tue. in fide z opibz mie. Gaio. ho. nō ha. gra. i. inihil mihi ē gfostrū audire. Vt audi. si. me. nō carnalēs. qz vgo in enū pmanit. h spūales. In verita. ambulare. p viā fidei z mox. iō pñr in bono pfirmat eū di.

**C**ariss. fi. fa. erga deū z primū. Quicqd. boni.

**O**paris in frēs. p baptisimū regeneratos nobiscum. Et h in pegrinos. sup. maxime ē acceptū deo. dicunt aut hic pegrini fideles de suis ciuitatibz ppter fidē xpi ab incredulis eieci.

**Q**ui testi. zc. cari. tue. quā eis exhibuisti. In cōspectu ecclesie. z p hoc multi mori sunt ad simile faciendū exemplo tui. Quos bñfaci. zc. iūgatur z sic lfa. Quos. s. pegrinos cum ad te venerint. deducens. i. tuis elemosynis puidens vt inde transeant ad alia loca. Benefactes digne deo. i. ad honozē do minit. z subditur ratio. Pro nomine em̄ eius. i. p fidem vnus veri dei z non p criminibus suis. Pro se. s. i. p pulsi sunt exire de locis suis spoliati bonis pprijs.

**N**ihil acci. a gentilibus. i. a suis ptribunibus z ciuibz vt dicit glo. nō qz nō possent accipere. h qz illi volebant dare vt egestate p pulsi redirent ad idolatriam gentilitatis. et concludit. Nos ergo de. susci. hmōi. cum expēsis

**I**ncipit epla beati Johannis apli tercia. Ca. j.

**S**enior gaio carissimo quē ego diligo in veritate. Carissime me de oibz ordē facio p sperere te ingredi z valē sic p sperere agit aia tua. Gauius sū valde venietibz frībz z testimoniū phibētibz xitanti tue: sic tu i xitate abulas maiorē hoz nō habeo grāz: qz vt audiā filios meos in veritate ambulare.

**C**arissime fidelit fac qd oparis in frēs: z h in peregrinos q testimoniū reddiderūt caritati tue i cōspectu eccie qz bñfacies deducēt digne deo Pro noie enim ei pfecti sunt nihil accipientes a gentilibz. Nos ergo dēmus suscipe hmōi vt coopatores sumus xitatis.

**S**cripsissem forsitan eccie h is q amat primatū gerere i eis dyotrepe: non recepit nos. Propt h si venero pmonēā ei opa q facit vobis malignis garrēs

**S**icut pspe agit aia tua. q. d. ista nō sūt opa ficta sicut sunt hypocritarū opa q nō pcedūt ex pscia z intentione recta. iō subdit. Gaui. sum val. ve. fratribz. id ē pdicatoribz z pegrinis fidelibz. Et testi. phi. veri. tue. in fide z opibz mie. Gaio. ho. nō ha. gra. i. inihil mihi ē gfostrū audire. Vt audi. si. me. nō carnalēs. qz vgo in enū pmanit. h spūales. In verita. ambulare. p viā fidei z mox. iō pñr in bono pfirmat eū di.

**C**ariss. fi. fa. erga deū z primū. Quicqd. boni.

**O**paris in frēs. p baptisimū regeneratos nobiscum. Et h in pegrinos. sup. maxime ē acceptū deo. dicunt aut hic pegrini fideles de suis ciuitatibz ppter fidē xpi ab incredulis eieci.

**Q**ui testi. zc. cari. tue. quā eis exhibuisti. In cōspectu ecclesie. z p hoc multi mori sunt ad simile faciendū exemplo tui. Quos bñfaci. zc. iūgatur z sic lfa. Quos. s. pegrinos cum ad te venerint. deducens. i. tuis elemosynis puidens vt inde transeant ad alia loca. Benefactes digne deo. i. ad honozē do minit. z subditur ratio. Pro nomine em̄ eius. i. p fidem vnus veri dei z non p criminibus suis. Pro se. s. i. p pulsi sunt exire de locis suis spoliati bonis pprijs.

**N**ihil acci. a gentilibus. i. a suis ptribunibus z ciuibz vt dicit glo. nō qz nō possent accipere. h qz illi volebant dare vt egestate p pulsi redirent ad idolatriam gentilitatis. et concludit. Nos ergo de. susci. hmōi. cum expēsis

nostris. hoc autem dicit Johannes. non q haberet diuitias. sed quia de consilio eius diuites talia faciebant. et quia bona ecclesie data p paupibus ipse dispensabat in epheso. sicut apostoli alij in hierlm. vt habetur Actu. iij. Et cooperato. simus veritat. ministrando necessaria

illis qui veritates p dicant. et illis qui p veritate fidei tribulationes z exilia sustinent.

**S**cripsissem. hbc consequēter instruit gaiū de euitatō ne malozum z associatione bonoz di.

**S**cripsissem forsitan ecclesie id ē cōmunitati fidelium in tua ciuitate.

**S**ed is q amat. id est cupit inordinare. Primum gerere in eis diotrepe. nomen est cuiusdam heresiarche qui vsurpabat sibi primatum illius ecclesie.

**N**on recepit nos. id est epistolam nostram.

**P**ropter hoc si venero ad locū illū. commoneaz ei opera que facit. id ē arguam in palam z puniam.

**A**postoli enim tales rebelles tradebant aliquando sathane ad vendendum corporaliter. vt habet. j. Cor. v.

**V**erbis malignis. id est malo igne ignitis. i. igne supbie et inuidie.

**G**arrēs in nos. i. inaniter z irrationabiliter loquens cōtra nos veros xpi discipulos. Et qsi ista nō sufficiant. p nimia impietate. Neqz ipse susci. frēs. i. pauperes fideles z vitatis pdicatores nō recipit hospitio.

**E**t eos qui susci. phibet. s. pminatiōe pene ne decetero recipiat. Et de eccia eicit. si p phibitionē ei faciant. iniustissime tñ cū opa caritatis faciant. ppter qd de isto z suis sequacibus subdit.

**C**arissime noli imitari malum zc. z subdit ratio. Qui bene facit ex deo ē nam omne bonum pcedit ab eo.

**Q**ui ma. facit nō videt deū. cognitioe formata caritate. Demetrio testi. red bonū. de opibus caritatis.

**A**b omnibz. ipm cognoscentibus. Et ad ipa veritate. i. a deo q est ipa veritas. Et nos testimo. phibemus. quia expti sumus.

**E**t nosti. similiter p experientiam. Quoniam testi. nō. verū est. q. d. istum de bes imitari z associare. diotrepe aut z eius sequaces de uirare.

**M**ulta habui. Sic ponit conclusio eple z exponatur sicut conclusio eple pcedentis vsqz ibi.

**P**ax tibi. in quo optat gaius pacē internā pscientie. et pacem fraternam amicitie. z pacem supnam glorie.

**S**alutant te amici. i. fideles qui sunt apud me.

**S**aluta tu ami. i. fideles qui sunt apud te.

**N**oiatim. ad maiorē caritatis expōsiōne q ē inchoatō future. felicitatis. ad quam nos pducat qui viuut et regit i secula seculozum Amen.

**E**xpliat argumentum.

**E**xpliat argumentum.

**E**xpliat argumentum.

**E**xpliat argumentum.

# Epistola iude apostoli

**I**ncipit epistola iude apostoli.

**I**udas iesu xpi seruus. **H**ic incipit epla beati iude apli. q sic due pcedetes diuidit in tres ptes. s. salutatioez: psecutioz & pcoem. scda ibi Carissimi oez. scia ibi. Et at q potes e. i pma p-

te notificat psona luras ex noie cu dz.

**J**udas. scdo ex religioe cu dz. b **G**esu xpi fu. i. fidel cristianus & ex pgnioie cu subdit. c **F**ra ter at iaco. sic at fuit cognoiat ad distin ctioz iude pditoris scdo ponunt psona salutate cu dicitur.

d **H**is q i deo pre se. fide forata caritate

e **D**ilecti a deo & a me & fidelib' cuclz.

f **E**t xpo ihu pser. & vobca. i. xpo ihu ad unatis & pgregatis.

g **S**ic mebra vniut capiti & h p vocatione ad fide & pseruatioz

i eade q se ex gra di uina. & h vocato po nat h posterior con

seruatioe tu por e tpe. nec e vis in h facienda. qz traspositio noim no variat significatioe eoz: ticio ponut optata bo na cu dz.

g **M**isericordia vob. pcta via relaxas h **E**t par. consciam qetas. i. **E**t caritas. deo coiuges

k **A**d impleat. in celesti gla vob & no alibi. caritas pfcit.

l **C**arissimi. **H**ic incipit eple psecutio q diuidit i duas ptes. qz p iudas apls pponit intetu. scdo pseqt ppositu.

ibi. **C**omonē. Est at ppositu apli cofirmare fideles p hēti coz deceptioes. & h e qd dicit.

l **C**arif. om. solli. facies qz pastor dz ee sollicit' de ouib'. m **S**cri. vo. de com. ve. salu.

n **I**n hac em epla instruit b. iudas omes fideles ge neralr & no psonas aliqs spaliter sic facit b. iohes in dua bus eplis pcedentib'.

n **N**eces. ha. scri. vo. ppter hereti cos insurgētes vt postea subdef. o **D**epcās. sup vos.

p **S**upertari. i. fortit certari a vob. q **S**el tradi. sa. fidei. q. d. istud certamen e fidei. i. p fide tradita. Sactis scz aplis a xpo. Sel. i. pfecte qn apuit sensum eis vt intel ligeret scripturas. Au. vl. dz. et. Sel ppter vnitatē fidei et actoris ipi' Epl. iiii. **D**nus dñs. vna fides. vnu bap tisma. & subdit dicti certamis ca cu dz.

r **S**ubintroi. ei. i. sub spē pietatis introierūt. s **Q**uidā hoies ipij. s. hēti ci. **P**ietas em vno mō sigt dñi cultū. heretici vo sb spē religio sitatis & diuini cult' introduxerūt p riu ppe qd di cūtur ipij.

t **Q**ui olim psci. st. i. ab eterno psciti a deo v **I**n h iudi. i. pdenationē. **A**lit pot dici. **Q**ui olim psci ti st. i. a lōgo tpe pfigurati & h sensus vi magl pcordare se quētib'. & ponut ples pfiguratioes istoz hēticoz.

x **D**ni nri gram. i. fide catholica nob at' datā y **T**ras ferētes i luxu. vt ei traherēt hoies ad suā sectā cōcedebāt pcta carnalia tanq licita. ad q pni sunt hoies ac etiaz ipi exercebāt vt frequēter dictū ē. s. **E**t solū dñatorē. p h aut q iesus xps dz h solus dñator & deus noj excludūtur pater & spūssanc'. qz dictio exclusiua ad iuncta vni psonē i diuinis respectu pdicari essentialis nō excludit alias sic est in pposito. **S**olus. n. idē est qd nō cū alio ppter quod excludit solū id qd ipoztat aliatatē. pater aut & spūssanc' nō sunt ali' deus & dñator a filio s vnus. a **A**bnegan tes. falsa doctrina & vita mala. b **C**omonere. **H**ic pnr psequit ppositū. s. cofirmādo fideles cōtra vñtiā hereti coz in q sic pcedit. qz p multipliciter eoz p ruitatez de clarat. scdo fideles in veritate pfirmat ibi. **D**os aut. **D**it

**I**ncipit epla bti iude apli.

**I**udas ihu xpi .j. fu' : frat at iacobi.

**H**is q ff i deo pre di lectis: & xpo ihu cōseruat & vocat. **M**ia vob & par & caritas adimpleat. **C**arissi mi oēz sollicitudinē faciēs

m scribēdi vobis de cōi vñ salute necesse habui scribe re vobis depcās supcerta ri semel tradite scis fidei.

**S**ubintroierūt. n. qdaz ho mines q olim scripti st i b iudiciū impij: dñi nri grāz & transferentes in luxuriam.

z & solū dñatorē & dñm no-

mum vero facit dupliciter. p p scripturas figurales. scdo p similitudines naturales ibi. **S**ilr hi sunt. p rima adhuc in tres. qz p inducit tria de scriptura. scdo ad ppositū appli cat ipa ibi. **E**t hi carnē. tertio inducit alia tria ibi. **D**e ill. **D**umū aut e punitio iudeoz ppter incredulitatē suā re bellantiū in deserto vtz Exo. xvj. & Nu. xiiij. & in plib' alijs locis. dicit g.

b **C**omonē at vos volo. & nō docē d no uo. & subdit ratio

c **S**ciētes vos. s. **S**el. i. pfecte ita q nō o3 vos itez do cere s de scitis i ha bitu commonere.

e **M**ia. s. ad salutes necessaria. f **Q**m iesus. s. christus.

g **P**plm de terra egy. sal. p vtutē sue diuitatis q ab etno est. iō dz **D**eb. xij. te sus xpus heri & hodie ipē & in secula.

h **S**cdō. i. post. i **E**os q nō credi. pdidit. i. destruxit i deserto. vt dicitū est.

k **A**ngelos. h ponit scdm. s. casus angeloz de q hē **E**sa ie. xiiij. & **E**zech. xxvij. q ppe suā supbiā deieci fuerūt in hūc aerem caliginosum ad bonoz exercitiū. s. finito **E**x exercicio i die iudicij finalis retrudēt i inferno. & h e qd dz

k **A**nglos vo q nō seruauerūt suū pncipatū. i. sūe pdit onis nobilē statū. **S**z dereli. suū domic. glo. inflin ea ris celestē bitatōz spualē visionē dei. si p visionē dei itel ligit ipē glosator visionē aptā eēntie diuie. nō dicit verū. qz null' vidēs diuinā eēntiā pot peccare. si aut intelligit cognitionē nālē angloz de deo. adhuc nō. vi bñ eē veruz. qz nālta remāserūt i eis itegra. iō meli' dz vt v' **S**ed dereliq. suū domi. i. celum empyreū in q creati fuerūt tā qz in loco cōuenienti sue nature & ab illo deieci fuerunt. vt dicitū est. **I**n iudiciū zē. cōstruat sic lra. **R**eserua uit. s. deus peccantes angelos. **S**ub caligine. i. in hoc ae re caliginoso rōne pdicta. **I**n iudiciū magni dei. i. vsq ad tempus extremi iudicij. **D**inculis eternis. datū cal' ē. qz tūc tradēt vinctulis eternis. i. in futuro retrusi.

n **S**icut sodoma. **H**ic ponit terciū exemplū. qd habet **G**en. xix. de ciuitatibus subuersis & igne sulphureo cō bustis ppter habitantiū feditatē in quib' vigebar viciuz ptra naturā. & hoc e qd dz. **N** Sicut sodoma & gomoz ra & finitime ciuitates. i. p pūque duabus dicitis.

o **S**imili modo exornicate. i. eodem vicio infecte. p **E**t abeuntes post carnem alteram. i. in continentez. masculi in masculos turpitudinem operantes.

s **P**enam sustinentes. incendij sulphurei. q **F**acti sunt exemplum. i. similitudo & figura.

r **A**gnis eterni. s. gehenne. **S**imiliter. **H**ic conse quenter tria predicta applicat ad maliciā hereticozum et pmo facit propositum. secundo declarat quoddam dē ctum ibi. **C**um michael. **C**irca p mū dicit **S**imiliter & h. s. heretici. v **C**arnem quidem maculant. & sic sūt similes sodomitis. & in hoc notant non solum de fornicatione vel adulterio. sed etiam de vicio cōtra naturam.

x **D**ominationem spernunt. id est ipm christum q non solum dicitur dominus in concreto sed etiam domina tio in abstracto ppter excellentiam dominij sui **A**pocal. xix. **H**abet in vestimento & femore suo scriptum. **R**ex regum & dominus dominantium. & sic assimilant hereticos angelis de celo electis propter suam superbiam.

k **A**ngelos. h ponit scdm. s. casus angeloz de q hē **E**sa ie. xiiij. & **E**zech. xxvij. q ppe suā supbiā deieci fuerūt in hūc aerem caliginosum ad bonoz exercitiū. s. finito **E**x exercicio i die iudicij finalis retrudēt i inferno. & h e qd dz

k **A**nglos vo q nō seruauerūt suū pncipatū. i. sūe pdit onis nobilē statū. **S**z dereli. suū domic. glo. inflin ea ris celestē bitatōz spualē visionē dei. si p visionē dei itel ligit ipē glosator visionē aptā eēntie diuie. nō dicit verū. qz null' vidēs diuinā eēntiā pot peccare. si aut intelligit cognitionē nālē angloz de deo. adhuc nō. vi bñ eē veruz. qz nālta remāserūt i eis itegra. iō meli' dz vt v' **S**ed dereliq. suū domi. i. celum empyreū in q creati fuerūt tā qz in loco cōuenienti sue nature & ab illo deieci fuerunt. vt dicitū est. **I**n iudiciū zē. cōstruat sic lra. **R**eserua uit. s. deus peccantes angelos. **S**ub caligine. i. in hoc ae re caliginoso rōne pdicta. **I**n iudiciū magni dei. i. vsq ad tempus extremi iudicij. **D**inculis eternis. datū cal' ē. qz tūc tradēt vinctulis eternis. i. in futuro retrusi.

n **S**icut sodoma. **H**ic ponit terciū exemplū. qd habet **G**en. xix. de ciuitatibus subuersis & igne sulphureo cō bustis ppter habitantiū feditatē in quib' vigebar viciuz ptra naturā. & hoc e qd dz. **N** Sicut sodoma & gomoz ra & finitime ciuitates. i. p pūque duabus dicitis.

o **S**imili modo exornicate. i. eodem vicio infecte. p **E**t abeuntes post carnem alteram. i. in continentez. masculi in masculos turpitudinem operantes.

s **P**enam sustinentes. incendij sulphurei. q **F**acti sunt exemplum. i. similitudo & figura.

r **A**gnis eterni. s. gehenne. **S**imiliter. **H**ic conse quenter tria predicta applicat ad maliciā hereticozum et pmo facit propositum. secundo declarat quoddam dē ctum ibi. **C**um michael. **C**irca p mū dicit **S**imiliter & h. s. heretici. v **C**arnem quidem maculant. & sic sūt similes sodomitis. & in hoc notant non solum de fornicatione vel adulterio. sed etiam de vicio cōtra naturam.

x **D**ominationem spernunt. id est ipm christum q non solum dicitur dominus in concreto sed etiam domina tio in abstracto ppter excellentiam dominij sui **A**pocal. xix. **H**abet in vestimento & femore suo scriptum. **R**ex regum & dominus dominantium. & sic assimilant hereticos angelis de celo electis propter suam superbiam.

k **A**ngelos. h ponit scdm. s. casus angeloz de q hē **E**sa ie. xiiij. & **E**zech. xxvij. q ppe suā supbiā deieci fuerūt in hūc aerem caliginosum ad bonoz exercitiū. s. finito **E**x exercicio i die iudicij finalis retrudēt i inferno. & h e qd dz

k **A**nglos vo q nō seruauerūt suū pncipatū. i. sūe pdit onis nobilē statū. **S**z dereli. suū domic. glo. inflin ea ris celestē bitatōz spualē visionē dei. si p visionē dei itel ligit ipē glosator visionē aptā eēntie diuie. nō dicit verū. qz null' vidēs diuinā eēntiā pot peccare. si aut intelligit cognitionē nālē angloz de deo. adhuc nō. vi bñ eē veruz. qz nālta remāserūt i eis itegra. iō meli' dz vt v' **S**ed dereliq. suū domi. i. celum empyreū in q creati fuerūt tā qz in loco cōuenienti sue nature & ab illo deieci fuerunt. vt dicitū est. **I**n iudiciū zē. cōstruat sic lra. **R**eserua uit. s. deus peccantes angelos. **S**ub caligine. i. in hoc ae re caliginoso rōne pdicta. **I**n iudiciū magni dei. i. vsq ad tempus extremi iudicij. **D**inculis eternis. datū cal' ē. qz tūc tradēt vinctulis eternis. i. in futuro retrusi.

n **S**icut sodoma. **H**ic ponit terciū exemplū. qd habet **G**en. xix. de ciuitatibus subuersis & igne sulphureo cō bustis ppter habitantiū feditatē in quib' vigebar viciuz ptra naturā. & hoc e qd dz. **N** Sicut sodoma & gomoz ra & finitime ciuitates. i. p pūque duabus dicitis.

o **S**imili modo exornicate. i. eodem vicio infecte. p **E**t abeuntes post carnem alteram. i. in continentez. masculi in masculos turpitudinem operantes.

s **P**enam sustinentes. incendij sulphurei. q **F**acti sunt exemplum. i. similitudo & figura.

r **A**gnis eterni. s. gehenne. **S**imiliter. **H**ic conse quenter tria predicta applicat ad maliciā hereticozum et pmo facit propositum. secundo declarat quoddam dē ctum ibi. **C**um michael. **C**irca p mū dicit **S**imiliter & h. s. heretici. v **C**arnem quidem maculant. & sic sūt similes sodomitis. & in hoc notant non solum de fornicatione vel adulterio. sed etiam de vicio cōtra naturam.

x **D**ominationem spernunt. id est ipm christum q non solum dicitur dominus in concreto sed etiam domina tio in abstracto ppter excellentiam dominij sui **A**pocal. xix. **H**abet in vestimento & femore suo scriptum. **R**ex regum & dominus dominantium. & sic assimilant hereticos angelis de celo electis propter suam superbiam.

k **A**ngelos. h ponit scdm. s. casus angeloz de q hē **E**sa ie. xiiij. & **E**zech. xxvij. q ppe suā supbiā deieci fuerūt in hūc aerem caliginosum ad bonoz exercitiū. s. finito **E**x exercicio i die iudicij finalis retrudēt i inferno. & h e qd dz

k **A**nglos vo q nō seruauerūt suū pncipatū. i. sūe pdit onis nobilē statū. **S**z dereli. suū domic. glo. inflin ea ris celestē bitatōz spualē visionē dei. si p visionē dei itel ligit ipē glosator visionē aptā eēntie diuie. nō dicit verū. qz null' vidēs diuinā eēntiā pot peccare. si aut intelligit cognitionē nālē angloz de deo. adhuc nō. vi bñ eē veruz. qz nālta remāserūt i eis itegra. iō meli' dz vt v' **S**ed dereliq. suū domi. i. celum empyreū in q creati fuerūt tā qz in loco cōuenienti sue nature & ab illo deieci fuerunt. vt dicitū est. **I**n iudiciū zē. cōstruat sic lra. **R**eserua uit. s. deus peccantes angelos. **S**ub caligine. i. in hoc ae re caliginoso rōne pdicta. **I**n iudiciū magni dei. i. vsq ad tempus extremi iudicij. **D**inculis eternis. datū cal' ē. qz tūc tradēt vinctulis eternis. i. in futuro retrusi.

n **S**icut sodoma. **H**ic ponit terciū exemplū. qd habet **G**en. xix. de ciuitatibus subuersis & igne sulphureo cō bustis ppter habitantiū feditatē in quib' vigebar viciuz ptra naturā. & hoc e qd dz. **N** Sicut sodoma & gomoz ra & finitime ciuitates. i. p pūque duabus dicitis.

o **S**imili modo exornicate. i. eodem vicio infecte. p **E**t abeuntes post carnem alteram. i. in continentez. masculi in masculos turpitudinem operantes.

s **P**enam sustinentes. incendij sulphurei. q **F**acti sunt exemplum. i. similitudo & figura.

r **A**gnis eterni. s. gehenne. **S**imiliter. **H**ic conse quenter tria predicta applicat ad maliciā hereticozum et pmo facit propositum. secundo declarat quoddam dē ctum ibi. **C**um michael. **C**irca p mū dicit **S**imiliter & h. s. heretici. v **C**arnem quidem maculant. & sic sūt similes sodomitis. & in hoc notant non solum de fornicatione vel adulterio. sed etiam de vicio cōtra naturam.

x **D**ominationem spernunt. id est ipm christum q non solum dicitur dominus in concreto sed etiam domina tio in abstracto ppter excellentiam dominij sui **A**pocal. xix. **H**abet in vestimento & femore suo scriptum. **R**ex regum & dominus dominantium. & sic assimilant hereticos angelis de celo electis propter suam superbiam.

k **A**ngelos. h ponit scdm. s. casus angeloz de q hē **E**sa ie. xiiij. & **E**zech. xxvij. q ppe suā supbiā deieci fuerūt in hūc aerem caliginosum ad bonoz exercitiū. s. finito **E**x exercicio i die iudicij finalis retrudēt i inferno. & h e qd dz

k **A**nglos vo q nō seruauerūt suū pncipatū. i. sūe pdit onis nobilē statū. **S**z dereli. suū domic. glo. inflin ea ris celestē bitatōz spualē visionē dei. si p visionē dei itel ligit ipē glosator visionē aptā eēntie diuie. nō dicit verū. qz null' vidēs diuinā eēntiā pot peccare. si aut intelligit cognitionē nālē angloz de deo. adhuc nō. vi bñ eē veruz. qz nālta remāserūt i eis itegra. iō meli' dz vt v' **S**ed dereliq. suū domi. i. celum empyreū in q creati fuerūt tā qz in loco cōuenienti sue nature & ab illo deieci fuerunt. vt dicitū est. **I**n iudiciū zē. cōstruat sic lra. **R**eserua uit. s. deus peccantes angelos. **S**ub caligine. i. in hoc ae re caliginoso rōne pdicta. **I**n iudiciū magni dei. i. vsq ad tempus extremi iudicij. **D**inculis eternis. datū cal' ē. qz tūc tradēt vinctulis eternis. i. in futuro retrusi.

n **S**icut sodoma. **H**ic ponit terciū exemplū. qd habet **G**en. xix. de ciuitatibus subuersis & igne sulphureo cō bustis ppter habitantiū feditatē in quib' vigebar viciuz ptra naturā. & hoc e qd dz. **N** Sicut sodoma & gomoz ra & finitime ciuitates. i. p pūque duabus dicitis.

o **S**imili modo exornicate. i. eodem vicio infecte. p **E**t abeuntes post carnem alteram. i. in continentez. masculi in masculos turpitudinem operantes.



# Prologus

**A**nimales. i. sensualitate sequentes. sicut aialia bruta. **S**pm̄ nō hñtes. i. sc̄m̄. h̄ maḡ sp̄m̄ erroneū. **D**os aut̄. Declarata mltipliciter h̄t̄icoꝝ p̄auitate. h̄ p̄r̄ fideles solidat in fidei firmitate d. **D**os aut̄ carissimū su pedificātes vobis in sc̄is opib̄z et meditatiōibus

**S**ancissime no stre fidei. i. supaddētes ista fidei nre sanctissime. sic firmo et stabili fundamento e. **I**n sp̄sctō orantes. q̄ eleuat fidelituz mētes. **D**ō em̄ fm̄ Damasco. ē ascēsus mēt̄ i deū. **D**os metip̄. i. dilect. dei seruate. opa caritat̄ cōtinuādo. nā ista dilectio nō subtrahitur ex pte dei nisi p̄ deficiat ex pte hoīs. r̄ sic in ei⁹ p̄tate ē h̄c d̄ lectiōem p̄seruare.

**E**xpect. r̄. et h̄ in spe q̄ certa expectatio ē future beati tudinis ex gr̄a et meritis pueniēs. **E**t hos q̄dē. i. hereticos obstinatos. **A**rgui. i. arguēdos oñdite tanq̄ cōdēnatos. **M**illos vō. q̄ nō sūt adhuc obstinati. **S**aluate. p̄ bonā doctrinā et vitā. **D**e igne rapientes. i. ne

descedāt ad ignē gehenne. **M**isericordias aut̄. i. peccatorib̄z q̄ nō sūt h̄t̄ici. **M**iseremini. eis p̄p̄tētes et ad emēdationē eoz laborātes. **I**n timore. ne forte p̄tingat vos s̄l̄r peccare. **M**ediētes et eā q̄ car. est macu. tunicam. i. p̄uersationē. istud addit eo q̄ dixerat. **M**isericordias aut̄. q̄ licet p̄cōrib̄z sit p̄p̄tēndū. tñ eoz vicium ē odiēdū. **H**ec ē vltima ps et p̄firmatio huius ep̄le quā terminat bt̄us in das in diuina laude di. **E**t aut̄. q̄ potēs est vos p̄seruare sine peccato. i. deo. sine cui⁹ gr̄a hō nō pōt a p̄cō resurgere nec in bono meritoꝝ p̄seuerare. **E**t p̄stituere. i. vos v̄t̄m̄ p̄spectū gl̄e sue p̄ apr̄ā visionē. **I**mmacula. q̄ nullus habēs maculam admittit ad eā. **A**po. xxj. **N**ō intrabit in eā aliqd̄ co inquinatū. **I**n aduēm dñi nri iesu xp̄i. ad iudicium tūc em̄ dabit electis gloria p̄fecta in corpe et anima.

**S**oli deo saluatori nostro. ip̄e solus pōt nos saluare eterna salute. **P**er ihm̄ xp̄m dñm nrm̄. nam humanitas xp̄i est hūane salutis instr̄m̄ diuinitati p̄uictū vt frequēter dictū est. **G**loria. inq̄tū apparet dign⁹ oī laude. **E**st em̄ gl̄ia clara cum laude noticia.

**M**agnificētia. ex diffusionē sue bonitatis sup̄ omnia **I**mperium. ex obedientia totius creature ad ip̄m. **E**t potestas. in punitiōe maloz et p̄miatōne bonoz. **I**n omnia secula. licet em̄ predicti actus circa creaturas sint temporales: tamen virtus diuina qua talia facit est eterna. Amen.

**E**xPLICIT postilla fratris Nicolai de lyra super epistolam Iude.

**P**ostilla fratris Nicolai de lyra super apocalypsim incipit.

**A** segregāt semetip̄os: aiales **S**pm̄ nō hñtes. **D**os aut̄ carissimū supedificātes vobis metip̄os sc̄issime nre fidei **I**n sp̄sctō orātes vobismetip̄os i dilectiōe dei seruate: expectātes miāz dñi nri ihu xp̄i i vitā etnā. **E**t hos q̄dē arguite iudicatos: illos vō saluate de igne rapientes. **A**lijs aut̄ misemini i timore: odiētes et ea q̄ carnalē maclatā tunicā. ei aut̄ q̄ potēs ē vos p̄seruare sine p̄cō et p̄stituere añ p̄spectū gl̄e sue imaculatos i exultatiōe: in aduentu dñi nri iesu xp̄i soli deo saluatori nro. p̄ iesum xp̄m dñm nrm̄: gl̄a: magnificētia ip̄erū et p̄tās añ oīa secula: et nūc et i oīa secula seculoz Amen.

**E**xPLICIT epla beati Iude apostoli.

**A**lijs aut̄. i. peccatorib̄z q̄ nō sūt h̄t̄ici. **M**iseremini. eis p̄p̄tētes et ad emēdationē eoz laborātes. **I**n timore. ne forte p̄tingat vos s̄l̄r peccare. **M**ediētes et eā q̄ car. est macu. tunicam. i. p̄uersationē. istud addit eo q̄ dixerat. **M**isericordias aut̄. q̄ licet p̄cōrib̄z sit p̄p̄tēndū. tñ eoz vicium ē odiēdū. **H**ec ē vltima ps et p̄firmatio huius ep̄le quā terminat bt̄us in das in diuina laude di. **E**t aut̄. q̄ potēs est vos p̄seruare sine peccato. i. deo. sine cui⁹ gr̄a hō nō pōt a p̄cō resurgere nec in bono meritoꝝ p̄seuerare. **E**t p̄stituere. i. vos v̄t̄m̄ p̄spectū gl̄e sue p̄ apr̄ā visionē. **I**mmacula. q̄ nullus habēs maculam admittit ad eā. **A**po. xxj. **N**ō intrabit in eā aliqd̄ co inquinatū. **I**n aduēm dñi nri iesu xp̄i. ad iudicium tūc em̄ dabit electis gloria p̄fecta in corpe et anima.

**S**oli deo saluatori nostro. ip̄e solus pōt nos saluare eterna salute. **P**er ihm̄ xp̄m dñm nrm̄. nam humanitas xp̄i est hūane salutis instr̄m̄ diuinitati p̄uictū vt frequēter dictū est. **G**loria. inq̄tū apparet dign⁹ oī laude. **E**st em̄ gl̄ia clara cum laude noticia.

**M**agnificētia. ex diffusionē sue bonitatis sup̄ omnia **I**mperium. ex obedientia totius creature ad ip̄m. **E**t potestas. in punitiōe maloz et p̄miatōne bonoz. **I**n omnia secula. licet em̄ predicti actus circa creaturas sint temporales: tamen virtus diuina qua talia facit est eterna. Amen.

**P**ortet te itez p̄phare p̄p̄lis et gētib̄s. **A**po. r. Sic dixi in p̄ncipio Gen. vetus et no. te. ad iudicē corrdēt. nā se hñt sic rota in medio rote. **E**zech. j. Et h̄ p̄z p̄ libros v̄t̄isq̄. in vete. n. testam. sunt libri legales. hystorales. sapiētiales. et p̄phales **I**n nouo vō legi r̄ndet euāgelii: libris hystoraliū act⁹ ap̄loꝝ. sapiētia lib⁹ vō ep̄le pauli cū septē canonicz: p̄phalib⁹ at̄ apocalypsis. vñ bñ d̄z bt̄o ioh̄i v̄bū p̄positū. **P**rtz te itez p̄phare p̄p̄lis et gētib̄z. et d̄z itez. i. p̄ p̄phas ve. te. vñ i v̄bo p̄posito p̄nt nōri q̄tuoꝝ p̄ditiones hui⁹ libri. p̄ma ē ei⁹ necessitas q̄ nōt̄ ibi. **P**rtz. sc̄da ē ip̄i⁹ vitas ibi. te p̄phare. sc̄cia ordis q̄liras ibi. **I**tez. q̄rta eiusdē generalit̄as ibi. **P**p̄lis et gētib̄z. **C**irca p̄mū p̄siderādū q̄ sic dicit ap̄ls **Heb. x.** **P**atia vob̄ necessaria ē quā fidelib⁹ hēm⁹ si tribulatiōes futuras aliq̄ mō p̄coḡscam⁹. **F**m̄ q̄ d̄c̄ b. gre. omel. xxxij. **M**im⁹ iacula feriūt q̄ p̄uidēt: et nos tolerabilē b⁹ mūdi mala suscipim⁹. si p̄ h̄ p̄. p̄uidētē clypeū munimur. bt̄us vō ioh̄es i h̄ libro p̄phico describit tribulatiōnes eccie futuras a suo tpe vsq̄ ad finē mūdi fm̄ cathol̄icos doctores vt p̄ ip̄as. patie clypeo necessario muniamur et sic p̄z necessitas h̄ libri. p̄p̄ q̄ d̄z **I**oh̄i ifra. j. c. **S**cribe q̄ vidisti et q̄ s̄t et q̄ oꝝ fieri cito. q. d. scribe i h̄ libro q̄ vidisti. i. reuelatiōes diuina factas tibi. **E**t q̄ s̄t. q̄ tribulatiōnes eccie iā inceperāt. et q̄ oꝝ fieri cito fm̄ diuiaz ordinatiōne ad patie fidelitū p̄batiōz p̄ h̄. nā lz a p̄ncipio nascēt̄ eccie: surreperunt tribulatiōes p̄ cetū fidelitū. vt i act. ap̄lo r̄. tñ maiores surgēt circa finē mōi. tpe anti xp̄i. **C**irca secundū p̄siderādū q̄ i p̄gnitiōe hita inestigatiōe hūana: frequēter falsitas p̄tingit. nā lz p̄ma p̄ncipia sunt p̄ se nō. tñ in deductiōe ip̄oz ad p̄ctoes maxie remoras: p̄tingit frequēter errare: h̄ p̄gnitiōe hita reuelatiōe diuina nō pōt eē falsitas cū ip̄a sit regla vitaz. **C**ognitiō vō p̄phica q̄lis ē ut h̄ libro p̄teta nō p̄cedit ex inestigatiōe hūana. h̄ reuelatiōne diuina. **I**te. j. **N**ō. n. volūtate hūana allata ē aliq̄ p̄pheta. h̄ sp̄sctō inspirati locuti s̄t sc̄i dei hoies. p̄p̄ q̄ d̄z i h̄ libro n̄ ē falsitas aliq̄. h̄ vitas mera. iō d̄z et vl. ca. **E**t dixit mihi. i. anḡls loq̄ns ioh̄i. h̄ v̄ba fidelissima et v̄a sūt et dñs de⁹ spiritū p̄phaz misit anḡlm̄ suū oñdē suis suis q̄ oꝝ fieri cito. **C**irca terciū i q̄ nōt̄ ordis q̄litas cū d̄z. **I**tez id ē p̄ p̄phas ve. te. p̄siderādū q̄ sic libri p̄phales i ve. te. s̄t vltimū fm̄ ordinē quē hñt in biblijs nris cōst. nā apud iudeos ē alr. lz at̄ libri machabeoz ponāt in biblijs nris p̄ libros p̄phaz. nō tñ s̄t de canone fm̄ q̄ dicit **H**iero. in p̄logo galeato q̄ p̄mittit libris regū. et iō iter libros canonicos ve. te. libri p̄phales s̄t vltimū sic dixi. et s̄l̄r in libros no. te. liber apocal. ē vltim⁹. vñ pōt exponi illō q̄ d̄z **I**oh̄a. xxj. **M**anifestauit se itez ihs ad mare tyberiadis. ad cui⁹ itelligētiā sciēdū q̄ loc⁹ aliq̄ accipit p̄ hitatib⁹ i ip̄o sic d̄z cōiter p̄sius fecit tale festū vel spectaculū. i. populū habitās p̄sius. beat⁹ vero ioh̄anes p̄pe mare galylee q̄ d̄z altero noie d̄z mare tyberiadis fuit natus. et in eodez piscationib⁹ fuit occupatus et inde a christo vocatus. vt habet **M**ath. iij. p̄pter q̄d̄ p̄ueniēter pōt noie tyberiadis designari vt sit sensus. **M**anifestauit se itez ihs ad mare tyberiadis. i. ad ioh̄em euāgelistā. **I**tez. i. post p̄phetas vete. testa. **I**te aliter itez. i. semel in euāgelij descriptiōe et alias in apocal. reuelatione. **C**irca quartū considerandum q̄ p̄phete vete. testa. licet p̄phetauerint de pluribus p̄p̄lis et gētib̄z. vtz libros eoz intuenti. tñ p̄phetauerunt tantū vñi populo sine gēti. i. iudeoz. **I**ona tñ excepto q̄ fuit missus ad p̄phetandū niniuitis. ceteri vero ad p̄phetandū iudeis. **I**oh̄es vō p̄phauit in hoc libro oibus gentibus et populis qui p̄phetauit vniuersali ecclesie ex omnibus gentibus et p̄p̄lis et linguis cōstitute vt magis videbit̄ in libri p̄fetiōne. p̄pter q̄d̄ de ip̄o pōt dici illud **Esā. lv.** **E**cce testem populis dedi eū. ducē ac p̄ceptorem gentibus. dicit testem. q̄ p̄testatus fuit vniuersali ecclesie de futuris tribulatiōibus. ducē ac p̄ceptorem vt per eius vitam et doctrinā. oēs gētes si sequant̄ ip̄m ad celestem gl̄am deducatur. p̄stante dño nro iesu xp̄o q̄ cū p̄re et sp̄sctō viuūt et regnat in secula seculozum. Amen.